

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ Εναρμόνιση-εφαρμογή-προοπτικές

Γεώργιος Κωνσταντινόπουλος
Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο
Ειδικός Εμπειρογνώμονας σε Αξιολογήσεις
Εναρμόνισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ▣ Οδηγία 91/157/ΕΟΚ «Για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές που περιέχουν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες»
- ▣ Οδηγία 2006/66/ΕΚ «Σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και την κατάργηση της Οδηγίας 91/157/ΕΟΚ»
- ▣ Οδηγία 2008/103/ΕΚ «Σχετικά με την τοποθέτηση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών στην αγορά»
- ▣ Πρόταση Οδηγίας «Σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/66/ΕΚ» (COD 2012/0066) – κάδμιο στα ασύρματα ηλεκτρικά εργαλεία)

Τροποποίηση Οδηγίας 91/157/ΕΟΚ

- ▣ Αφορούσε μόνο τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές που περιέχουν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες (υδράργυρο, κάδμιο, μόλυβδο) και εξαιρούσε τις κομβιόσχημες (button cells)
- ▣ Δεν βοηθούσε στη δημιουργία ενιαίου και αποτελεσματικού συστήματος συλλογής-ανακύκλωσης
- ▣ Μόνο το 2002, περισσότερες από 45% των φορητών μπαταριών που πουλήθηκαν εντός Ε.Ε. (δηλαδή 72.155 τόνοι) οδηγήθηκαν σε ταφή ή αποτέφρωση.

Τροποποίηση Οδηγίας 91/157/ΕΟΚ

- ▣ Ανάγκη της Ε.Ε. για ένα ενιαίο σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης μπαταριών και ειδικά για τη χρηματοδότηση αυτών των συστημάτων, για την αντιμετώπιση του συνδρόμου “free rider” και για τη δημιουργία μιας αγοράς προσβάσιμης και ανοιχτής σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

ΟΔΗΓΙΑ 2006/66/ΕΚ

Εφαρμογή σε όλες τις μπαταρίες και συσσωρευτές που τίθενται σε κυκλοφορία στην εσωτερική αγορά, γιατί:

- ▣ Όλες οι μπαταρίες περιέχουν επικίνδυνες για το περιβάλλον ουσίες
- ▣ Η εμπειρία έδειξε ότι τα συστήματα που συλλέγουν κάθε είδους μπαταρίες (all battery schemes) είναι πιο αποτελεσματικά
- ▣ Όλες οι μπαταρίες περιέχουν ανακυκλώσιμα μέταλλα, έτσι η ανακύκλωσή τους βοηθά στην εξοικονόμηση πόρων, σύμφωνα κ με το Άρθρο 191 της Συνθήκης.

ΟΔΗΓΙΑ 2006/66/ΕΚ - ΣΚΟΠΟΣ

Διπλός στόχος:

- ▣ Προστασία του περιβάλλοντος (στόχος να απαγορευθεί η καύση και η ταφή καθώς και το να εισαχθούν περιορισμοί στις ουσίες που περιέχονται στις μπαταρίες)
- ▣ Εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (προστασία από στρεβλώσεις και από φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού)

ΟΔΗΓΙΑ 2006/66/ΕΚ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ

Απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά:

- A) ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν άνω του 0,0005% υδράργυρο κ.β. (για στοιχεία-κουμπιά άνω του 2% κ.β)
 - B) Φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν άνω του 0,002% κάδμιο κ.β.
- Λήψη μέτρων ώστε στήλες ή συσσωρευτές που δεν πληρούν τις απαιτήσεις να μην διατίθενται στην αγορά ή να αποσύρονται από αυτήν.

ΟΔΗΓΙΑ 2006/66/ΕΚ

Στόχοι συλλογής:

- ▣ 25% μέχρι 26/9/2012
- ▣ 45% μέχρι 26/9/2016

Μέχρι 26/9/2011 ελάχιστες επιδόσεις ανακύκλωσης:

- A) ανακύκλωση 65% κ.β. των μολύβδου-οξέος,
- B) ανακύκλωση 75% κ.β. των νικελίου-καδμίου,
- Γ) ανακύκλωση 50% κ.β. όλων των άλλων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών.

Ελληνική νομοθεσία: Συλλογή του συνόλου των αποβλήτων συσσωρευτών οχημάτων και βιομηχανίας μέχρι 26/9/2012.

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ

- ▣ ΚΥΑ 73537/1438/1995 «Διαχείριση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες», όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ 19817/2000
- ▣ Νόμος 2939/2001 «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων»
- ▣ Π.Δ. 115/2004 «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών»
- ▣ ΚΥΑ 41624/2057/Ε103/2010 ««Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 2006/66/ΕΚ κ 2008/103/ΕΚ» (καθυστέρηση 2 ετών στην εναρμόνιση)

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΟΡΘΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

- ▣ Αναλυτική απογραφή ποσοτήτων και ορθή καταχώριση παραγωγών
- ▣ Έλεγχος παράνομων εξαγωγών.
- ▣ Έλεγχος διακίνησης και συλλογής.
- ▣ Παρακολούθηση όχι μόνο των ποσοτικών αλλά και των ποιοτικών στόχων των συστημάτων.
- ▣ Στενή συνεργασία Διοίκησης και εμπλεκόμενων φορέων.
- ▣ Αποφυγή φαινομένων στρέβλωσης αγοράς/αθέμιτου ανταγωνισμού
- ▣ Παροχή κινήτρων για εγκατάσταση πιστοποιημένων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (EMAS)